



JAARVERSLAG 2017



Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van 2017 van **Stichting Primo Schiedam**. Middels dit verslag legt de bestuurder verantwoording af aan ouders, personeel, de medezeggenschapsraden en de gemeente Schiedam. Het verslag wordt besproken met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en de Raad van Toezicht (RvT). Het verslag wordt aangeboden aan de gemeenteraad en onze samenwerkingspartners met het verzoek om te reageren.

Dit jaarverslag informeert u over het algemene instellingsbeleid. We geven aan welke activiteiten zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie te verbeteren en wat we hebben gedaan om de doelen die we ons stelden te verwezenlijken.

We gaan daarbij de thema's af van ons beleidsplan en jaarplan:

1. Onderwijs en kwaliteit
2. Personeel en organisatie
3. Behoud en uitbouw volwaardige huisvesting
4. Jaarverslag Raad van Toezicht
5. Jaarverslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
6. Public relations en strategie
7. Financieel gezonde bedrijfsvoering

2017 was wederom een inspirerend jaar waarin nieuwe initiatieven zijn gestart en andere werden voortgezet ten behoeve van onze missie: het versterken van het openbaar onderwijs in Schiedam. Toegankelijk voor iedereen, met aandacht voor diversiteit!

Peter Jonkers
directeur-bestuurder
Stichting Primo Schiedam





Inhoudsopgave

Pagina

Bestuursverslag

1.	Onderwijs en kwaliteit	4
2.	Personeel en organisatie	11
3.	Behoud en uitbouw volwaardige huisvesting	19
4.	Jaarverslag Raad van Toezicht	20
5.	Jaarverslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	24
6.	Public relations en strategie	25
7.	Financieel gezonde bedrijfsvoering	26

Jaarrekening	36
--------------	----

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	
Balans per 31 december 2017, vergelijkende cijfers per 31 december 2016	
Staat van Baten en Lasten 2017, vergelijkende cijfers 2016	
Kasstroomoverzicht 2017	
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	
Verantwoording subsidies	
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	
Overzicht verbonden partijen	
Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen	
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	
Ondertekening	
Gebeurtenissen na balansdatum	
(Voorstel) Bestemming van het resultaat	

Overige gegevens	
Controleverklaring	
Gegevens Rechtspersoon	

Adressen scholen	76
------------------	----



1. ONDERWIJS EN KWALITEIT





Iedere school van Stichting Primo Schiedam sluit zo goed mogelijk aan bij wat de populatie van de school vraagt. Daarbij werken schooldirecteuren samen met het bestuur aan de kaders die voor alle scholen gelden.

Alle scholen hebben hun eigen onderwijsontwikkelingen beschreven in hun jaarplan en geëvalueerd in hun jaarverslag. Op bestuursniveau zijn in het jaarplan 2017 voornemens geformuleerd die scholen op hun eigen wijze hebben geïmplementeerd.

Inspectiebezoeken en interne audits

In 2017 waren er geen inspectiebezoeken. Wel vonden er interne audits plaats op Loep, De Klinker en Het Startblok. De audits, die als zeer leerzaam werden ervaren door zowel de auditoren als de betrokken scholen, hebben geleid tot verbeterpunten die zijn opgenomen in de jaarplannen van de scholen.

Ook in 2017 participeerde de bestuurder in het Bestuurlijk Netwerk Inspectie Toezicht (BNIT) van de PO-raad. Tijdens deze overleggen werd met de inspectie gesproken over het nieuwe inspectiekader en daaraan gerelateerde onderwerpen.

Opbrengstgericht werken

Naar aanleiding van de notitie 'Opbrengstgericht werken binnen Stichting Primo Schiedam' hebben alle scholen gewerkt aan de verdere implementatie hiervan. De resultaten op het gebied van rekenen, spelling en technisch en begrijpend lezen zijn op groeps-, school- en bestuursniveau geanalyseerd en besproken. Dit is ook in 2017 gebeurd.

Onderwijsresultaten

Negen van de tien reguliere basisscholen scoorden binnen de inspectienormen van de Cito-eindtoets. De tussenopbrengsten zijn op groeps-, school- en bestuursniveau geëvalueerd. Uit de analyse kwam opnieuw naar voren dat veel leerlingen laag scoren op begrijpend lezen en woordenschat. Binnen Stichting Primo Schiedam is er dan ook discussie over de manier waarop we vorderingen toetsen en inzichtelijk maken en over de wijze waarop we de kwaliteit van het taal- en begrijpend lezen aanbod verbeteren. Alle scholen hebben dit op de agenda staan voor 2018.



Onderwijs aan hoog- en/of meerbegaafde leerlingen

De visie van Stichting Primo Schiedam is dat alle leerlingen passend onderwijs moeten krijgen. Ook in 2017 waren er drie plekken in de stad waar hoogbegaafde leerlingen werden opgevangen, namelijk op OBS De Singel, OBS De Peperklip en OBS Loep. Hoogbegaafde leerlingen van verschillende scholen kregen hier één dag in de week les. De overige dagen hadden deze kinderen les van hun eigen leerkracht en konden zij verder werken aan de opdrachten die zij meekregen.

In 2017 heeft Stichting Primo Schiedam actief meegedacht aan het ontwikkelen van beleid rond de opvang van hoogbegaafde leerlingen binnen ons samenwerkingsverband 'Onderwijs dat Past'. Het is de bedoeling dat in iedere stad twee of meer plekken zijn waar hoogbegaafde leerlingen les krijgen. Deze plekken zullen worden gesubsidieerd vanuit het samenwerkingsverband en worden georganiseerd door de verschillende schoolbesturen.

Passend onderwijs

De scholen van Stichting Primo Schiedam bieden al jaren goede zorg aan leerlingen. Alle scholen hebben gewerkt aan de verdere implementatie van ondersteuningsteams waarin medewerkers van de school, de ouders, het samenwerkingsverband 'Onderwijs dat Past' (waar Primo deel van uitmaakt), maatschappelijk werk, de jeugdverpleegkundige en (op aanvraag) andere externen zitting hebben. Deze ondersteuningsteams bespreken de hulpvraag van kinderen van wie de ontwikkeling niet naar wens verloopt.

Daarnaast is gewerkt aan de verbinding met de wijkondersteuningsteams. Het is duidelijk dat er nog veel moet gebeuren om zorg en onderwijs beter met elkaar te verbinden.

Leerlingvolgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling

Alle scholen zorgden voor de verdere implementatie van een leerlingvolgsysteem waarmee de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen gevolgd en in kaart gebracht wordt.

Daarnaast hebben de scholen zonder een programma om de sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren, zoals Kanjer of Taakspel, ook in 2017 scholing gevolgd en zijn zij bezig om een methodiek te implementeren of op een andere manier hun werkwijze aan te scherpen.



De ICT-werkgroep is in 2017 vier keer bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomsten werden ervaringen op het gebied van hard- en software uitgewisseld en is gesproken over de verdere implementatie van het ICT in het onderwijs. Ook de verdere ontwikkeling van de mediawijsheid was onderwerp van gesprek.

Cultuuronderwijs

Stichting Primo Schiedam vindt het belangrijk dat er behalve voor de cognitieve vakken ook veel aandacht is voor cultuuronderwijs. Creatieve vakken zijn ontzettend belangrijk voor de ontwikkeling van het jonge brein. Cultuuronderwijs maakt dat kinderen op een andere manier naar de wereld leren kijken. Leerlingen verwerven kennis, krijgen waardering voor cultuur en leren daarop te reflecteren, en zo ook op hun eigen plek in de wereld. Het is daarom belangrijk om actief beleid te voeren op cultuuronderwijs.

De Primo Cultuurwerkgroep, bestaande uit de cultuurcoördinatoren van de scholen, kwam in 2017 meerdere malen bijeen om dit beleid actief gestalte te geven. De werkgroep houdt zich bezig met kennisdeling, met de verdere uitwerking van een gezamenlijke visie en de realisatie van deze visie op het cultuuronderwijs binnen de scholen. Daarnaast wil de werkgroep structurele samenwerking met de culturele instellingen bewerkstelligen. Dit resulteerde in de ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst tussen Stichting Primo Schiedam en het Stedelijk Museum Schiedam.

Het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK), in 2013 opgezet vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, beoogt dat scholen in samenwerking met de provincie en gemeenten projecten ontwikkelen om de kwaliteit van cultuuronderwijs te bevorderen. CmK wordt in Schiedam gecoördineerd door Stichting Mooi Werk Schiedam en kreeg in 2017 een vierjarig vervolg. Het merendeel van de scholen neemt nu deel aan dit programma. Het Kleurrijk had in 2017 een oriënterende teamsessie en zal in 2018 ook starten met CmK. Het programma omvat onder meer de cursus Interne Cultuur Coördinator (ICC); bijna iedere Primo-school heeft nu een of meerdere gecertificeerde coördinatoren. In 2017 zijn weer vijf leerkrachten van drie verschillende scholen gestart met deze cursus.

In samenwerking met de ICC'ers van andere Schiedamse schoolbesturen, Stichting Mooi Werk Schiedam en de culturele aanbieders binnen Schiedam is een start gemaakt met de ontwikkeling van een integrale Cultuur Educatie-lijn. Er wordt getracht om deze CE-lijn medio 2018 te lanceren; veel basisschoolkinderen zullen hier de vruchten van gaan plukken.





elf leerkrachten zijn in 2017 gestart met de cursus slaggitaar (gefaciliteerd door Cultuur-educatie met Kwaliteit); dertien leerkrachten hebben zich ingeschreven voor deelname aan dezelfde cursus in 2018; één leerkracht is gestart met de verdiepende post-hbo-opleiding Cultuurbegleider bij de InHolland Academy.

Na De Peperklip, die al in 2016 gestart was, zijn in 2017 ook De Poldervaart en De Klinker begonnen met Impuls MuziekOnderwijs (IMO), een driejarig, door de overheid gesubsidieerd project om het muziekonderwijs weer op de kaart te zetten. De Violier heeft zich georiënteerd, om in 2018 daadwerkelijk deel te gaan nemen. In het kader van de IMO zijn al veel mooie muzikale activiteiten ontplooid, op De Peperklip is bijvoorbeeld een schoolkoor opgericht.

De komende jaren zal Stichting Primo Schiedam blijven investeren in deskundigheidsbevordering van ICC'ers en Cultuurbegleiders, en in de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen om zo goed cultuuronderwijs te waarborgen.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Op al onze scholen wordt Voor- en Vroegschoolse educatie aangeboden. Dit gebeurt in de meeste gevallen door onze partners Komkids en Mundo. Alleen op Het Startblok gebeurt dat in eigen beheer. In 2017 hebben hier vier peuter-VVE-groepen gedraaid. Er is gewerkt aan de verbetering van het kindvolgsysteem (Kijk), de overdracht van leerlinggegevens en de ouderbetrokkenheid. Omdat de financiële afwikkeling door de wet op de harmonisatie kinderopvang een stuk ingewikkelder is geworden, is dit onderdeel uitbesteed aan Komkids.

Eco-Schools

Met de start van het schooljaar 2017-2018 zijn alle scholen van Stichting Primo Schiedam begonnen met het project Eco-Schools. Het NME begeleidt dit traject met subsidie van de gemeente Schiedam en Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.

Eco-Schools is een wereldwijd initiatief met ruim honderd deelnemende scholen in Nederland.

Iedere school stelt een Eco-team samen met medewerkers, leerlingen en BSO medewerkers. Er wordt een keuze gemaakt uit een aantal mileuthema's en scholen gaan deze in twee jaar uitwerken en implementeren in de school. Een belangrijke thema is duurzaamheid. Dit wordt door Stichting Primo Schiedam omarmd.



Kwaliteitszorg

In 2017 experimenteerden we met Riskchanger, een digitaal softwaresysteem waarmee scholen en schoolbestuur het onderwijs kunnen blijven ontwikkelen door te sturen op kwaliteitsverbetering. De basis hiervoor wordt gelegd door een goede zelfevaluatie. Hiermee kunnen scholen en het bestuur van onbewust naar bewust bewegen en is verandering mogelijk. Met het monitoren van de verbeterpunten via de PDCA-cyclus ontstaat een borging van de verandering. In 2018 wordt het systeem verder ingevuld en gebruikt. In 2019 zullen we het gebruik ervan evalueren. In 2017 werd duidelijk dat Integraal, het digitale kwaliteitssysteem van Parnassys, niet verder ontwikkeld wordt en dat Werken Met Kwaliteit (WMK) het nieuwe systeem wordt dat door Parnassys wordt aangeboden. Binnen Primo is afgesproken dat de tevredenheidsonderzoeken via dit systeem worden afgenomen.

Privacy

Per 25 mei 2018 trad de Algemene Verordening Persoonsgegevens in werking. In 2017 is daarom de werkgroep IBP (informatiebeveiliging en privacy) gestart om voorbereidende werkzaamheden te treffen om in 2018 te voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen.

Primo Academie

Iedere medewerker beschikt over specifieke kwaliteiten en competenties. Het personeelsbeleid van de stichting is erop gericht om die kwaliteiten en competenties te herkennen, tot ontwikkeling te brengen en optimaal te benutten. Daarnaast brengt Stichting Primo Schiedam die medewerkers met specifieke kwaliteiten en/of functies bij elkaar tijdens de intervisiebijeenkomsten van de Primo Academie.

Vanuit de Primo Academie waren in 2017 de volgende kennisgroepen actief, die gemiddeld één keer per kwartaal bij elkaar kwamen:

- Het jonge kind
- Hoogbegaafdheid en de training Begeleiden van excellente leerlingen
- Intern Begeleiders
- Cultuur
- Snappet
- ICT innovaties

Daarnaast is er samen met een aantal partners aanbod gecreëerd of zijn er afspraken ge-

maakt voor de medewerkers van Stichting Primo Schiedam, zoals:

- Diverse workshops vanuit het samenwerkingsverband 'Onderwijs dat Past'.
- Training voor vertrouwenspersoon/pestcoördinator samen met Minters en het samenwerkingsverband.
- Basistraining Kanjer.
- Gitaarlessen voor leerkrachten, ontwikkeld samen met Stichting Mooi Werk.
- Trainingsdag 'Breinbewust Onderwijs' door K. Vreugdenhil en F. van den Oetelaar.
- BHV-trainingen, inclusief baby- en kindreanimatie.
- Inspiratiemiddagen en masterclasses samen met het Stedelijk Museum Schiedam.

Bovendien is er geïnvesteerd in het leiderschap van de organisatie. In 2016 zijn de directeuren en de bestuurder tijdens een tweedaagse training meegenomen in de theorie en achtergronden van Zenger en Folkman op het gebied leiderschapsontwikkeling (<http://cbe-group.com/zenger-folkman/>). Daarbij werd er voor iedere deelnemer een 360 gradenfeedbackvragenlijst uitgezet die de basis vormde voor een gedetailleerd en inzichtelijk leiderschapsassessmentrapport. Aan de hand van dit rapport stelde iedere deelnemer een persoonlijk actieplan op en voerde hij/zij een drietal coachingsgesprekken. Op basis van de teamanalyse is een verdere verdieping in de onderlinge samenwerking gerealiseerd. In 2017 vond de hermeting plaats, waarop de directeuren en de bestuurder hun persoonlijk ontwikkelingsplan hebben aangepast.

In 2017 deden vijf scholen mee met de leergang 'Dynamische scholen', die zij in 2018 zullen afsluiten (<https://academicabusiness.college/algemeen/maak-van-uw-school-een-dynamische-school>).

Het High Performing Schools-programma is ontwikkeld op basis van onderzoek van Robert J. Marzano, Michael Fullan, Richard Dufour, Andy Hargreaves, John Hattie, Anthony Muhammad, Monique Volman, Ben Jensen, Daniel Pink en John West-Burnham.

Uitgangspunten van het programma High Performing Schools zijn:

1. Excellent onderwijs door 21e-eeuwse pedagogisch-didactische aanpakken.
2. Differentiatie en digitale didactiek.
3. Motivatie en leerlingbetrokkenheid door diep leren.
4. De school als professionele leergemeenschap.
5. Haalbaar en gegarandeerd curriculum.

In aansluiting hierop is de bestuurder in 2017 gestart met de leergang 'Besturen met meerwaarde' bij dezelfde organisatie.

Primo Studiedag

Primo streeft ernaar om jaarlijks een studiedag te organiseren voor alle medewerkers. In 2017 zijn afspraken gemaakt om de studiedag samen met het samenwerkingsverband 'Onderwijs dat Past', Siko, Sic en Floréo (uit Maassluis) te organiseren. Agendatechnisch lukte het niet om in het najaar van 2017 de studiedag uit te voeren, daarom is besloten om deze te verschuiven naar het voorjaar van 2018.

Klachten

Stichting Primo Schiedam stuurt erop dat klachten zo laag mogelijk in de organisatie worden afgehandeld. Dit betekent dat wanneer klachten naar tevredenheid op schoolniveau kunnen worden afgewikkeld, deze niet bij het bestuur terechtkomen. In 2017 bereikten twee klachten het bestuur. Deze klachten zijn naar tevredenheid van de betrokkenen afgehandeld.



2. PERSONEEL EN ORGANISATIE



De juridische structuur

Stichting Primo Schiedam is een stichting waar de tien openbare basisscholen van Schiedam en een school voor speciaal onderwijs onder vallen. De stichting wordt bestuurd door de directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht (RvT), bestaande uit vijf leden, is verantwoordelijk voor het intern toezicht binnen de stichting en het werkgeverschap voor de bestuurder. De RvT geeft goedkeuring aan alle belangrijke beleidsdocumenten en adviseert het bestuur op alle beleidsterreinen. De inspraak is geregeld middels het medezeggenschapsreglement van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en Medezeggenschapsraden (MR) van de scholen. De bestuurder zit het directieberaad voor. Dit is de werkvergadering waarbinnen het beleid van de stichting wordt voorbereid, vastgesteld en geëvalueerd. De directeuren van de scholen, de bestuurder en op afroep medewerkers van het stafbureau nemen deel aan deze vergadering.

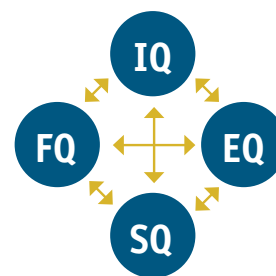
//

Bestuur en RvT handelen volgens de Code Goed Bestuur van de PO-Raad en hebben daar in 2017 niet van afgeweken.



Visie op personeelsbeleid

De leerkracht voor de klas is de spil en de kritische succesfactor binnen het onderwijsleerproces. Deze cruciale rol bestaat uit kennis (IQ) en sociaal-emotionele inzichten en vaardigheden (EQ). Om, duurzaam, topprestaties te kunnen leveren, is vitaliteit van groot belang (FQ). Op zingevingniveau kan de SQ worden toegevoegd die staat voor: passie, drive, spiritualiteit en openbare identiteit. Als de leerkracht in al deze dimensies de kritische succesfactor is, dan is de belangrijkste taak van de schoolleider de personeelsleden zodanig te faciliteren en te begeleiden in hun ontwikkeling dat zij optimaal kunnen presteren.



Taken van leden van de werkgroep worden uitgewerkt naar (door het directie-beraad te accorderen en daarna te borgen) personeelsbeleid.

Stichting Primo Schiedam ziet de leerkrachten als haar kostbaarste kapitaal (Fullan, M., Hargreaves, A. Professioneel Kapitaal, 2012). Competente en betrokken leerkrachten maken het onderwijs en dragen in hoge mate bij aan de kwaliteit van scholen. Professioneel handelen in het dagelijks onderwijs, de individuele zorg voor leerlingen en een goede samenwerking met ouders bepalen de aangeboden kwaliteit.

De verantwoordelijkheid voor (de uitvoering van) hoogwaardig personeelsbeleid ligt dan ook bij de schoolleider. We onderscheiden daarbij de deelgebieden in-, door- en uitstroom, functioneren en beoordelen, verzuim, opleiden en ontwikkelen, en taakbeleid. Deze focus op het personeel impliceert dat de schoolleider ten minste 50% van de tijd toegewijd is aan personeelsaangelegenheden.

Voor Stichting Primo Schiedam betekent dit dat het personeel nog professioneler zal worden, nog bekwamer en nog meer betrokken, en dat het personeel in toenemende mate 'in flow' zal zijn. Dit is een cirkel van succes. Als Stichting Primo Schiedam haar mensen voortdurend professioneler maakt, levert zij een steeds betere invulling van haar maatschappelijke opdracht. Dat maakt Stichting Primo Schiedam sterker en aantrekkelijker als merk en als werkgever. Wat er weer toe leidt dat Stichting Primo Schiedam een aantrekkelijke werkgever is voor toptalenten.



Vanuit deze visie zijn per deelgebied projecten binnen de werkgroep uitgezet, die door de leden van de werkgroep worden uitgewerkt naar (door het directieberaad te accorderen en daarna te borgen) personeelsbeleid.





Digitaliseren van de personeelsdossiers

In de periode mei tot en met juli 2017 is hard gewerkt aan het digitaliseren van de personeelsdossiers van de medewerkers van Primo. Alle personeelsdossiers, overgekomen vanuit het administratiekantoor, zijn inmiddels gedigitaliseerd en opgenomen in het personeelsadministratiesysteem HR2day.

Mobiliteitscentrum Primair Onderwijs Rijnmond

Vanaf 1 augustus 2017 werken elf besturen samen in het Mobiliteitscentrum Primair Onderwijs oftewel MCPO Rijnmond (mobiliteit en flexibiliteit). Vanuit het MCPO Rijnmond hebben de elf schoolbesturen een gezamenlijke vervangingspool ingericht, welke wordt beheerd in een digitaal systeem VervangingsManager. Op woensdag 10 mei 2017 is de samenwerkingsovereenkomst getekend.

De deelnemende schoolbesturen zijn: Stichting Primo Schiedam, Wijzer in Onderwijs, SIKO, Stichting UN1EK, Avonturijn, Jenaplanschool in Vlaardingen, SKO Maasland, De Kralingsche School, Van Oldenbarneveltschool, Van Brienoordschool en De Wissel.

De eigen leerkrachten kunnen vanuit de gezamenlijke vervangerspool worden ingezet voor korte of langdurige vervanging bij de scholen van alle deelnemende besturen, waarbij ze in dienst blijven van hun eigen schoolbestuur.

In de periode van augustus tot en met december 2017 is 63% van de aanvragen voor vervanging bij Stichting Primo Schiedam ingevuld door invalleerkrachten uit de gezamenlijke vervangerspool. 22% van de aanvragen werd ingevuld met invalleerkrachten met een kort tijdelijk dienstverband. In 8% van de gevallen was geen invalleerkracht beschikbaar.

	Gem. aantal aanvragen totale periode p/w	Ingevuld met vaste schil	Ingevuld met flexschil	Geen invalleerkracht beschikbaar	Inzet eigen leerkrachten
Primo	106	63%	22%	8%	7%

Figuur 1: Overzicht invulling aanvragen van augustus tot en met december 2017 (Driessen, 2018)



Functieboek en verplaatsingsprotocol

Voor 2017 stond de actualisatie van het functieboek van Stichting Primo Schiedam en de evaluatie van het verplaatsingsprotocol op de planning. Beide onderwerpen kwamen uitgebreid aan bod in het directiebestuur en GMR. De beleidsdocumenten zijn na advies bijgesteld en vastgesteld door de bestuurder. De documenten worden in het voorjaar van 2018 via het portaal aan alle medewerkers beschikbaar gesteld.

Beroepenregister

Het schoolleidersregister

De schoolleiders van Stichting Primo Schiedam zijn allemaal geregistreerd in het schoolleidersregister. Sinds 2013 kunnen schoolleiders zich inschrijven in het Schoolleidersregister PO. Geregistreerde schoolleiders worden uitgedaagd om zichzelf te ontwikkelen. Zij mogen zelf kiezen hoe ze dit willen doen en welke doelen zij willen behalen. Een geregistreerd schoolleider mag zichzelf Registerdirecteur Onderwijs (RDO) noemen. Aan deze titel wordt in toenemende mate waarde gehecht. De registratie wordt eens per vier jaar herzien; in de tussentijd werken de schoolleiders hiernaartoe. Dit wordt het herregistratietraject genoemd.

Het lerarenregister

Het lerarenregister is in het voorjaar van 2017 voor een jaar uitgesteld. In verband met de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel stelde de staatssecretaris voor de beoogde inwerkingtreding te verschuiven naar 1 juli 2018. In het Nationaal Onderwijsakkoord (NOA) is afgesproken dat de werkgevers in het po, vo en mbo de deelname in het register zullen stimuleren. Stichting Primo Schiedam heeft in 2017 informatiebijeenkomsten over het lerarenregister georganiseerd en de medewerkers opgeroepen zich alvast te registreren.

Eigen wachtgelders

Medewerkers die werkzaam zijn geweest in het onderwijs en uit die dienstbetrekking in de WW zijn geraakt, hebben binnen het onderwijs een bijzondere positie. Het onderwijs is als branche eigenrisicodragers voor de WW en daarvoor geldt een aantal afspraken om de uitkeringskosten zo laag mogelijk te houden. Via een vergoedingsverzoek aan het Participatiefonds kan Stichting Primo Schiedam een verzoek indienen voor vergoeding van de uitkeringskosten.

Een eigen wachtgelder is een ex-werknemer die voorafgaand aan het ontslag langer dan één jaar verbonden is geweest aan het bestuur.

Een van de afspraken is dat voor eigen wachtgelders geldt dat zij voorrang hebben bij de herbenoemingsverplichting, op grond van de CAO PO bijlage IE.





Bij beëindiging van een dienstverband moet een schoolbestuur in principe zelf de eventuele uitkeringskosten van deze werknemer betalen. Het Participatiefonds betaalt deze uitkeringskosten als het schoolbestuur heeft voldaan aan de voorwaarden die in het reglement van het fonds staan. Om hiervoor in aanmerking te komen, dient het schoolbestuur een vergoedingsverzoek in. Het Participatiefonds toetst het vergoedingsverzoek aan de voorwaarden in het reglement van het fonds. Elk schooljaar stelt het fonds een nieuw reglement vast voor het primair en speciaal onderwijs. Als het vergoedingsverzoek wordt ingewilligd, betaalt het Participatiefonds de uitkeringskosten.

Stichting Primo Schiedam hanteert in haar beleid de regels van het fonds en maakt afspraken bij zowel aanname als ontslag welke vergoedingsverzoekproof zijn. In principe zorgen wij ervoor dat medewerkers, in geval er vacatureruimte ontstaat, ook herbenoemd kunnen worden. Onder voorwaarden kan Stichting Primo Schiedam ontheffing voor de herbenoeming van de eigen wachtgelders aanvragen. Afhankelijk van de reden van ontslag, is deze ontheffing geldig per vacature, voor de duur van een schooljaar of voor onbepaalde tijd. Dit wordt beschreven in de regeling 'achterwege laten vermindering van de bekostiging bij niet-herbenoeming ontslaguitkeringsgerechtigde ex-werknemers primair onderwijs'. Stichting Primo Schiedam heeft in 2017 één keer ontheffing aangevraagd.

In 2017 heeft Stichting Primo Schiedam elf vergoedingsverzoeken ingediend. Hiervan is één vergoedingsverzoek afgewezen. De kosten die hieruit voortvloeiden zijn via DUO op de bekostiging in mindering gebracht.



Stakingen

Donderdag 27 juni 2017 vond een prikactie plaats. De actie hield in dat de deuren van onze scholen een uur later opengingen en dat er 's middags een ouder en een leerkracht van iedere school naar Den Haag afreisden om het aanbieden van de petitie kracht bij te zetten. In de petitie werd opgeroepen om in het regeerakkoord extra geld vrij te maken voor eerlijke en rechtvaardige salariëring en minder werkdruk in het primair onderwijs.

Op donderdag 5 oktober 2017 en dinsdag 12 december 2017 is door medewerkers in het primair onderwijs gestaakt. De organisaties die verenigd zijn in het PO-front, riepen tot deze staking op om hun boodschap aan de politiek kracht bij te zetten. Zij willen dat in het regeerakkoord extra geld wordt vrijgemaakt voor een eerlijke en rechtvaardige salariëring en minder werkdruk in het primair onderwijs.

De stakingen betekende dat op veel plekken in Nederland de scholen dicht bleven. Stichting Primo Schiedam ondersteunde deze acties en koos ervoor om de salarissen door te betalen.

Samenwerking met Wijzer in Opvang en Onderwijs

In 2017 is de samenwerking tussen Stichting Primo Schiedam en Wijzer in Opvang en Onderwijs verder geïntensiveerd. Daar waar in gezamenlijkheid kon worden opgetrokken, is hiervoor gekozen. Denk aan verzuimbeleid en het vervangingsbeleid.

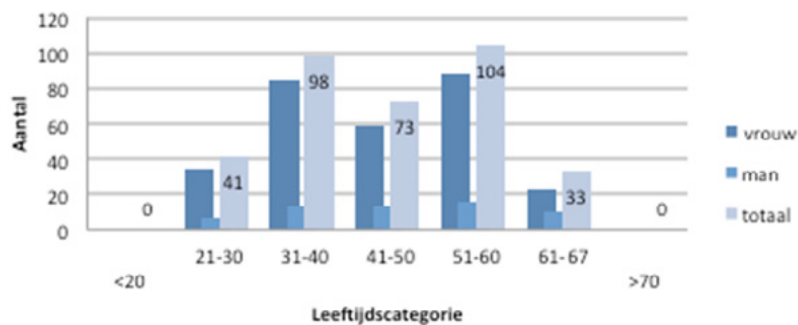
De meeste stafmedewerkers verrichten voor beide stichtingen werkzaamheden.

Vanaf januari 2016 zijn beide onderwijsstichtingen bij hetzelfde administratiekantoor ondergebracht en zijn de administratieve processen steeds meer op elkaar afgestemd. Op het gebied van financiën, personeel en huisvesting zijn de werkwijzen nagenoeg identiek. Het volgende beleidsterrein is Onderwijs en Kwaliteit (van opvang en onderwijs). Hiermee is in augustus 2017 een start gemaakt.

Op bestuurlijk vlak hebben Stichting Primo Schiedam en Stichting Wijzer in Opvang en Onderwijs het beeld dat intensievere samenwerking tussen de stichtingen meer toegevoegde waarde kan creëren. Daartoe werd in december 2017 een verkennend onderzoek gestart, uitgevoerd door BMC, naar mogelijke verdere samenwerkingsvormen, waaronder een fusie. De uitkomsten ervan zullen in 2018 worden besproken met alle geledingen van beide stichtingen en de basis vormen voor het al of niet nemen van verdere stappen.



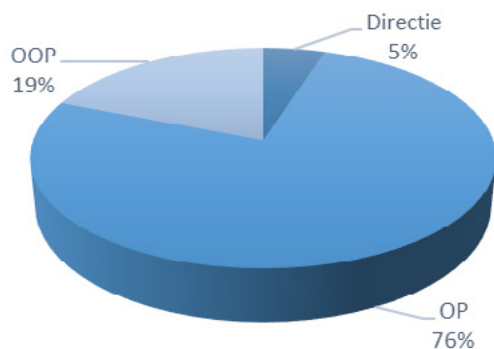
Personeelscijfers



Figuur 2: Leeftijdsverdeling medewerkers Stichting Primo Schiedam (HR2day, 2017)

Bovenstaande grafiek geeft de leeftijdsverdeling van de medewerkers van Stichting Primo Schiedam weer.

Evenals in 2016 is de leeftijdsgroep 51-61 jaar de grootste groep. Direct gevolgd door de groep van 31-40 jaar. Ten opzichte van 2016 is de groep 21-30 jaar groter.



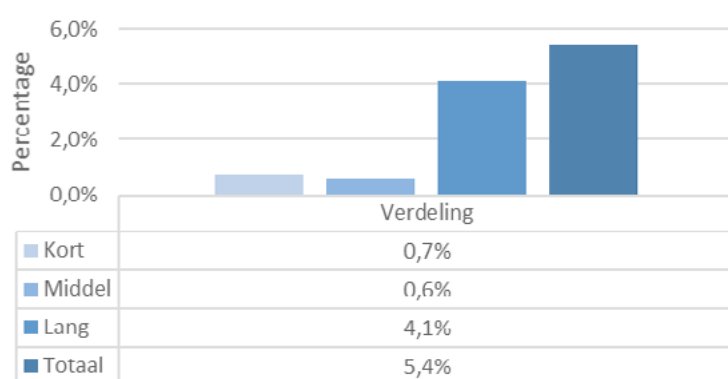
Figuur 3: Fte-omvang per functiecategorie (HR2day, 2018)

76% van de medewerkers van Stichting Primo Schiedam is onderwijspersoneel (OP). De groep onderwijsondersteund personeel (OOP) is 19%. Ten opzichte van 2016 is de groep OP 2% kleiner en de groep OOP 2% groter.

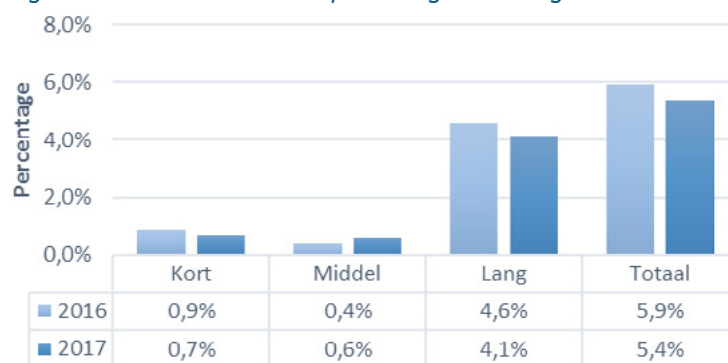
De directievoering omvat 5% van het totale personeelsbestand.



Verzuimmanagement



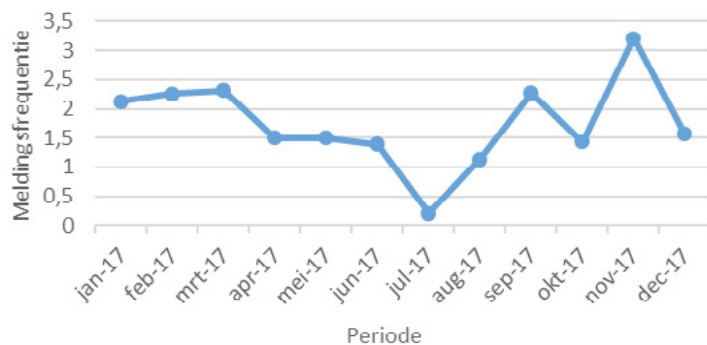
Figuur 4: Gemiddeld verzuimpercentage Stichting Primo Schiedam 2017 (HR2day, 2017)



- Kort: betreft verzuim tot en met 7 dagen
- Midden: betreft verzuim tot en met zes weken
- Lang: betreft verzuim langer dan 6 weken

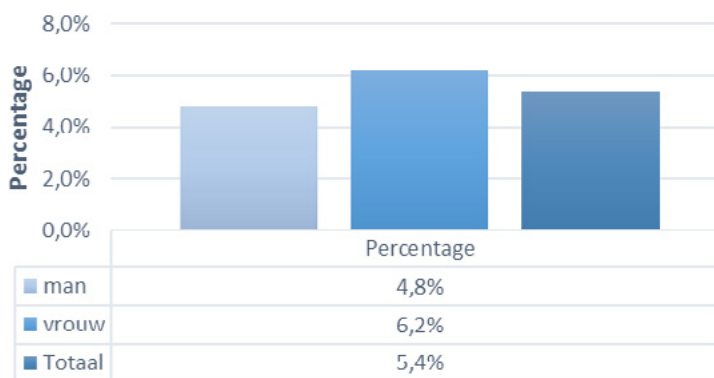
Figuur 5: Verzuimpercentage Stichting Primo Schiedam naar duur (HR2day, 2017)

Het ziekteverzuimpercentage is ten opzichte van 2016 licht gedaald: van 5,9% naar 5,4%. Het langdurig verzuim maakt het grootste deel uit van het totale verzuim, namelijk 4,1%.



Figuur 6: Meldingsfrequentie 2017 (Ultimview, 2017)

De meldfrequentie is bij Stichting Primo Schiedam gemiddeld 1,3. In 2016 was dit nog 1,4.



Figuur 7: Verzuimpercentage naar geslacht (HR2day, 2018)

Op het gebied van (ziekte-)verzuim is het eerder ingezette beleid voortgezet. Dit betekent dat er sprake is van een centraal aangestuurd beleid.

Naast aandacht voor langdurig verzuim is er preventieve aandacht voor frequent verzuimers of medewerkers bij wie verzuim verwacht wordt.

Zowel in 2016 als in 2017 was het verzuim bij Stichting Primo Schiedam iets boven het gemiddelde verzuim van de gehele onderwijsbranche, maar lager dan het gemiddelde van alleen het primaire onderwijs.

Gemiddeld was in 2017 bijna 40% van het personeelsbestand 51 jaar of ouder.

Er is een daling van het verzuimpercentage ten opzichte van voorgaande jaren. Voor 2016 lag het verzuimpercentage boven de 7%. In 2016 was het 5,9%, 5,4% in 2017. Een dalende trend is zichtbaar.

75% van het totale verzuim wordt veroorzaakt door langdurig verzuim (langer dan 42 dagen = 6 weken).

De trend in het landelijke verzuim geeft weer dat het verzuimpercentage toeneemt naarmate de leeftijd hoger wordt. Binnen Stichting Primo Schiedam is dit niet het geval. Tot de leeftijdscategorie 40-50 jaar neemt het verzuim snel toe, maar daarna daalt het weer bij de leeftijdscategorie 60-70 jaar.



3. BEHOUD EN UITBOUW VOLWAARDIGE HUISVESTING



Overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van de onderwijshuisvesting

Vervangende nieuwbouw De Singel

Een absoluut hoogtepunt in 2017 was de oplevering van de nieuwbouw voor IKC De Singel aan de Singel 5 in Schiedam. Met dank aan de zeer betrokken medewerkers van basisschool De Singel en de optimale samenwerking met onze partners de gemeente Schiedam, Mundo Kinderopvang, de betrokken specialisten van Arcadis, Frencken Scholl Architecten en bouwbedrijf Capelse Streekbouw is, na een enerverend, intensief en langdurig proces, een prachtig, eigentijds en uitdagend gebouw gerealiseerd.

Vlak voor de kerstvakantie werd afscheid genomen van de noodlokalen aan de Buitenhavenweg.



Huisvesting Loep

Nadat bleek dat de nieuwbouwplannen onmogelijk gerealiseerd konden worden binnen de beperkte genormeerde budgetten die beschikbaar zijn voor de bouw van onderwijshuisvesting, zijn in samenwerking met de gemeente Schiedam en de Stichting Islamitisch College plannen gemaakt om het casco van de bestaande schoolgebouwen opnieuw te gebruiken in de plannen voor de huisvesting van IKC Loep, IKC El Furkan en de gymzaal in de wijk Groenord. Door deze vernieuwende aanpak is het gelukt om voor beide kindcentra een modern ontwerp te maken dat past binnen de financiële kaders van dit project.

Op basis van deze nieuwe plannen hopen we in 2018 te komen tot gunning van deze opdracht aan een bouwbedrijf, zodat ook IKC Loep zicht krijgt op een nieuw onderkomen.

Huisvesting De Peperklip

In 2017 is bij de gemeente Schiedam de formele aanvraag ingediend voor de vervangende nieuwbouw voor De Peperklip. Omdat deze plannen samenhangen met diverse andere ontwikkelingen in de Wetenschappersbuurt (zoals de huisvesting van een supermarkt, eventuele nieuwbouw van een sportzaal en de huisvesting van het wijkcentrum) is deze aanvraag afgewezen. De gemeente wil eerst de lopende onderzoeken naar deze ontwikkelingen afwachten. In 2018 zal opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Duurzaamheid

Onder de projectnaam 'Primo Duurzaam!' is in 2017 op alle scholen en in alle gebouwen gewerkt aan duurzaamheid. Samen met EcoSchools en het Natuur- en Milieu- Educatief centrum in Schiedam zijn speciale lesprogramma's ontwikkeld met als doel bewustwording en gedragsverandering te bewerkstelligen bij leerlingen (en personeel).

Samen met de Stichting Stimular zijn op alle gebouwen energiescans uitgevoerd op basis waarvan doelgericht en planmatig energiebesparende maatregelen genomen kunnen worden. Op deze wijze is duurzaamheid structureel verankerd in de beleidsplannen van Stichting Primo Schiedam.

4. JAARVERSLAG RAAD VAN TOEZICHT



In 2017 bestond van 1 januari tot 7 juli 2017 de Raad van Toezicht uit:

- Anneke Elenbaas- van Ommen voorzitter
- Cor van Tilborg vice-voorzitter
- Conny Ouwerkerk lid (tot 14 februari 2017)
- Jaap van Berge lid
- Eef Collignon lid

Vanaf 7 juli 2017 bestaat de Raad van Toezicht uit:

- Anneke Elenbaas- van Ommen voorzitter
- Foort van Oosten vice-voorzitter
- Manja van de Plasse lid
- Zeliha Cimtay lid
- Eef Collignon lid

De Raad van Toezicht (RvT) heeft in 2017 zeven keer plenair vergaderd, waarvan driemaal op schoollocaties. Daarnaast vergaderden voorzitter en vice-voorzitter regelmatig met de bestuurder ter voorbereiding van deze vergaderingen en ter afstemming van de lopende zaken.

De RvT heeft toegezien op de naleving van het bestuur van de Code Goed Bestuur en andere wettelijke verplichtingen. Daarnaast heeft zij toegezien op de doelmatige en rechtmatige besteding van middelen in het jaar 2017. De RvT heeft goedkeuring gegeven aan het Jaarverslag 2016 in de vergadering van 23 mei 2017 en aan de meerjarenbegroting op 9 maart 2018.

Dit jaar hebben we, wegens tussentijds vertrek van mevrouw Ouwerkerk en de verstreken zittingstermijn van de heren Van Tilborg en Van Berge, veel energie gestoken in de werving van drie nieuwe leden. Voor het eerst was bij de werving de voorzitter van de GMR betrokken bij de sollicitatiecommissie. Uit de dertien sollicitanten zijn we met zes kandidaten het gesprek aangegaan. Mede door gebruik te maken van een uniforme vragenlijst, hebben we een weloverwogen keuze kunnen maken ten aanzien van de benodigde kwaliteiten van de verschillende kandidaten. Vervolgens zijn de drie nieuwe kandidaten op voordracht van de RvT officieel benoemd door de gemeenteraad. Kortom vanaf 7 juli 2017 is de Raad van Toezicht weer volledig op sterkte.

Zoals gebruikelijk woonde een delegatie van de RvT tweemaal de vergadering bij van de GMR. Deze vergaderingen zijn van groot belang voor ons als RvT om voeling te kunnen houden met datgene wat binnen onze Primo-organisatie speelt. De opgave daarbij is steeds



om niet op de stoel van de bestuurder te gaan zitten. Het contact met de GMR is dit jaar geïntensiveerd door de opzet van een gezamenlijke auditcommissie waarin een afvaardiging van zowel de RvT als de GMR participeert. In principe is dit voor een jaar als experiment opgepakt en zal begin 2018 de evaluatie plaatsvinden.

De RvT constateert dat het voor zowel de bestuurder als de RvT een lastig jaar is geweest. Stichting Primo Schiedam werd geconfronteerd met de terugvordering van rijksbijdragen, te weten de fusiegelden van Loep en achterstandsmiddelen van enkele scholen vanaf oktober 2014. Voor beide kwesties is juridische hulp ingeroepen en is er bezwaar aangetekend. Voor wat betreft de terugvordering van de achterstandsmiddelen is dit met succes afgerond. De beroepsprocedure rond terugvordering van fusiemiddelen van Loep loopt nog.

In 2017 ontving de RvT een accountantsrapport met kritische verbeterpunten over 2016, het jaar waarin de implementatie van het nieuwe administratiekantoor zeer moeizaam verliep. De bestuurder heeft toen moeten ingrijpen door een nieuwe controller te benoemen en de administratie halverwege het jaar opnieuw te laten inrichten. Er is vanaf dat moment gericht gewerkt aan het overnemen van de financiële administratie van het administratiekantoor dat in juni 2017 zijn beslag heeft gekregen. De RvT heeft kunnen constateren dat de financiële administratie in 2017 duidelijk is verbeterd, waarbij goede tussentijdse rapportages zijn aangeleverd waarbinnen geanticipeerd is op de hierboven genoemde tegenvallers.

In 2016 hebben we ons voorgenomen het contact met onze stakeholders binnen en buiten de organisatie bewuster te organiseren. Zoals met onze samenwerkende partner Stichting Wijzer in Opvang en Onderwijs. In 2017 zijn dan ook voorbereidingen gestart voor een nadere kennismaking met beide RvT's ter oriëntatie van de uitvoering van een verkennend onderzoek in 2018. Doel hiervan is zicht te krijgen op de kansen en risico's voor een nog intensievere samenwerkingsvorm in de toekomst.

Ook dit jaar vond er weer een aantal RvT-vergaderingen op de scholen plaats, die mede in het licht stonden van de kennismaking met de nieuwe RvT-leden. In 2018 zullen we deze activiteiten voorafgaand aan onze vergaderingen continueren. De schoolbezoeken helpen de RvT tijdig signalen op te pakken die belangrijk zijn voor het intern toezicht van Primo. In het verlengde hiervan is het inmiddels een goede gewoonte de jaarlijkse Primo studiedag bij te wonen, evenals een bijeenkomst met de directeuren van Primo. Al deze activiteiten dragen bij aan de verkenning en versterking van onze contacten met het werkveld.

Wat betreft de optimalisering van de huisvesting van onze scholen vroegen de voorbereidingen voor de nieuwbouw van Loep, alsmede de uitvoering van het nieuwe gebouw van De Singel ook dit jaar volop onze aandacht. Ondanks alle moeilijkheden en belemmeringen gedurende dit procesverloop, kunnen we als intern toezichthouder vaststellen dat de gevolgde handelwijze van Primo past in het kader van maatschappelijke zorgvuldigheid.

Ondanks de genoemde tegenslagen die speciale aandacht vroegen, van zowel de bestuurder als de Raad van Toezicht, kunnen we met tevredenheid terugblikken op een inspirerend jaar. Een jaar vol uitdagingen, parels en puzzels, met als prioriteit op een verantwoorde wijze invulling geven aan het 'het bieden van goed openbaar onderwijs'.

Wij vertrouwen erop dat alle Primo-medewerkers, net als wij, met een positieve blik terugkijken op het afgelopen schooljaar en in 2018 vol enthousiasme en inspiratie weer aan de slag gaan ter versterking van het Openbare Onderwijs in Schiedam.

Anneke Elenbaas -van Ommen

Voorzitter Raad van Toezicht



5. JAARVERSLAG GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD



De voltallige GMR is in 2017 op 20 april, 12 juni en 30 november bij elkaar geweest. Naast de plenaire vergaderingen hebben de domeinwerkgroepen Onderwijs, ICT en Kwaliteit, Financiën, Personeel en Organisatie, PR en Huisvesting vergaderd. De GMR stemde in met het bestuursformatieplan en het aansluiten bij MCPO (mobiliteitscentrum Primair Onderwijs) Rijnmond per 1 mei 2017. Daarnaast bracht de GMR adviezen uit ten aanzien van het jaarplan, de begroting voor 2018 en de visie op Inclusief onderwijs. Verder zijn de volgende onderwerpen besproken: schoonmaak, huisvesting van Loep en De Singel, acties PO-front, zwemdiploma's, online magazine Jongleren, duurzaamheid, Eco Schools en het lerarenregister. Ook is er per 1 september gestart met een pilot voor de auditcommissie financiën met vertegenwoordiging vanuit de GMR en RvT.

Bij alledrie de vergaderingen was een vertegenwoordiging van de RvT aanwezig.

Sinds november 2017 is Monica van den Eshof voorzitter en Eva Parent interim-voorzitter van de GMR, met administratieve ondersteuning vanuit het bestuurskantoor.



6. PUBLIC RELATIONS EN STRATEGIE



Jongleren & digitale nieuwsbrieven

In juli verscheen de eerste editie van Jongleren, het online Primo-magazine, op de website. Jongleren is bedoeld om medewerkers te inspireren en om ervaringen en actuele ontwikkelingen binnen het werkveld te delen. Naast artikelen over alle scholen bevat het magazine content waarin de aandacht uitgaat naar de partners en stakeholders van de stichting. In artikelen, blogs, nieuwsberichten en opiniestukken worden het beleid en de visie van de stichting op een mooie wijze getoond. Jongleren wordt regelmatig geactualiseerd en vier keer per jaar is er een volledig nieuwe editie. De redactie bestaat uit een vertegenwoordiging van leerkrachten en directeurs van bijna alle scholen en wordt ondersteund vanuit het bestuurskantoor. Te lezen op <http://www.primoschiedam.nl/category/magazine/>

Naast Jongleren verschenen er in 2017 ook zes digitale nieuwsbrieven voor personeelsleden en stakeholders van Stichting Primo Schiedam. Hierin stonden het laatste nieuws en een korte samenvatting van een aantal artikelen in Jongleren.



7. FINANCIËEL GEZONDE BEDRIJFSVOERING



Toelichting op de jaarrekening

Stichting Primo Schiedam heeft over het jaar 2017 een negatief resultaat behaald van € 9.686 (2016: negatief € 25.734). Dit is inclusief het positieve resultaat van de gymzalen ad € 50.447. Het resultaat exclusief gymzalen bedraagt negatief € 60.133. Begroot werd een tekort van € 339.744.

Het verschil ten opzichte van de begroting ad € 330.058 wordt door veel verschillende factoren veroorzaakt. Deze verschillen worden hieronder uitgebreid toegelicht. De positieve afwijking wordt voor een groot gedeelte veroorzaakt door de hogere verhuur, de toename van de gedetacheerde medewerkers en lagere inzet van medewerkers met een 0-urencontract (zie toelichting overige baten en personeelslasten).

In 2017 is een bedrag van € 619.932 en € 79.000 ten laste van de rijksbijdragen gebracht (zie toelichting rijksbijdragen). Ondanks deze mutatie zijn de rijksbijdragen maar € 8.116 lager dan begroot, doordat er in 2016 en 2017 nog extra middelen door het rijk zijn ontvangen die ten gunste van 2017 zijn gebracht.

De vastgestelde begroting 2017 wijkt qua baten- en kostenrubricering af van de begroting in het jaarverslag. Dit wordt veroorzaakt doordat de verhuur in de begroting in mindering wordt gebracht op de huisvestingskosten; in de jaarrekening staat deze bate bij de verhuur onder overige baten. Tevens wordt de detachering van personeel in mindering gebracht op de personeelslasten, in de jaarrekening staat deze bate onder overige baten.

Gymzalen

Stichting Primo Schiedam heeft per 1 januari 2014 het exploitatie van de gemeentelijke gymzalen overgenomen. Uitgangspunten hierbij waren dat het economische eigendom van de gymzalen bij de gemeente blijft en dat de exploitatie van de gymzalen de jaarresultaten van Stichting Primo Schiedam niet negatief mag beïnvloeden. Voor zowel 2014 als 2015 is er een negatief exploitatieresultaat geweest. Derhalve heeft de gemeente in 2016 en 2017 aanvullende subsidies verleend om deze tekorten aan te vullen.

In 2016 werd voor het ter beschikking stellen van de gymzalen aan sportverenigingen het verlaagde tarief voor de omzetbelasting, met terugwerkende kracht naar 2014, van toepassing. Hierdoor is er ook aftrek van voorbelasting mogelijk. Dit levert jaarlijks een voordeel op dat ten gunste van de exploitatie van de gymzalen komt.



Begrotingsverschil

Het resultaat over 2017 is € 330.058 hoger dan begroot. Een specificatie is als volgt:
(indien de realisatie hoger is dan begroot, is het bedrag positief. Indien lager negatief.)

Baten		€ 311.061
Lasten		
Personeelslasten	-€ 179.151	
Afschrijvingen	-€ 52.085	
Huisvestingslasten	-€ 23.597	
Overige lasten	€ 205.410	
		-€ 49.423
		€ 360.484
Financiële baten en lasten		-€ 30.426
Begrotingsverschil		€ 330.058

Baten

De positieve afwijking ten opzichte van de begroting bedraagt € 311.061.
Een specificatie is als volgt:

Rijksbijdragen	-€ 8.116
Subsidies en overige overheden	-€ 93.264
Overige baten	€ 412.441
	€ 311.061

De rijksbijdragen zijn € 8.116 lager dan begroot. In 2017 is de terugvordering van de bekostiging € 619.932 inzake de fusie tussen De Troubadour (15EJ Loep) en Wijschool de Gorzen over de periode 2015 t/m 2017 in het resultaat verwerkt. Er loopt een bezwaar in hoger beroep tegen deze terugvordering, maar de uitkomst is onzeker. Tevens is een terugbetaling van circa € 70.000 inzake een herziening van leerlinggewichten over de periode 2015 t/m 2017 in het resultaat verwerkt. Ondanks deze terugvordering is er een gering verschil ten opzichte van de begroting. Dit wordt met name veroorzaakt door de extra middelen die door OCW over 2016 en 2017 zijn ontvangen. Tevens zijn er meer middelen voor de bijzondere bekostiging vreemdelingen en asielzoekers ontvangen. De specificatie is als volgt:

Extra middelen OCW 2016 en 2017	€ 543.283
Terugvordering Loep	-€ 619.932
Terugvordering leerlinggewichten	-€ 70.000
Bijzondere bekostiging vreemdelingen en asielzoekers	€ 113.489
Bijdrage samenwerkingsverband	-€ 45.243
Prestatiebox	€ 71.467
Diversen	-€ 1.180
	-€ 8.116



De subsidies en overige overheden zijn € 93.264 lager dan begroot. Dit betreft voor een bedrag van € 164.000 een lagere vergoeding van de gemeente voor de Wereldschool. De vergoeding van de gemeente is een sluitpost in de exploitatie van deze school (voorheen Con). De Wereldschool (centrum voor onderwijs aan nieuwkomers) is een samenwerkingsproject dat met het samenwerkingsverband 'Onderwijs dat Past', de gemeente en andere schoolbesturen wordt vormgegeven. Door een hogere bijzondere bekostiging van vreemdelingen en asielzoekers is er een lagere bijdrage van de gemeente nodig. Dit betreft een verschuiving van baten en heeft geen invloed op het resultaat.

Van het bedrag € 93.264, dat lager is dan begroot, is voor een bedrag van circa € 71.000 meer subsidie ontvangen. Deze hogere bate dekt de hogere projectkosten (zie toelichting overige lasten).

De overige baten zijn € 412.441 hoger dan begroot. Een specificatie is als volgt:

Verhuur	€ 164.126
Detachering personeel	€ 107.548
Ouderbijdragen	€ 117.921
Bijdragen van derden	€ 14.768
Overige	€ 8.078
	€ 412.441

De stijging van de ouderbijdragen dekt de hogere overige leerlingactiviteiten (zie toelichting overige lasten). De overige baten komen ten gunste van het resultaat.

De verwachting is dat de verhuur in 2018 nog verder zal toenemen. Met het opstellen van de begroting 2017 was het voor een aantal medegebruikers lastig te begroten hoeveel huisvestingskosten er zouden worden gerealiseerd. Derhalve is de doorbelasting en het verbruik niet in de begroting opgenomen. In de begroting 2017 was het medegebruik als bate bij de huisvestingskosten opgenomen. Per saldo ontstond er geen afwijking in de exploitatie. In de jaarrekening 2017 is het medegebruik bij de verhuur bij de overige baten opgenomen, zodat er een afwijking van circa € 100.00 ontstaat. Tevens zijn er in de loop van 2017 nieuwe contracten afgesloten die, doordat het verloop nog niet duidelijk was, voorzichtig zijn begroot. Vanaf 2017 wordt de huisvesting per locatie geregistreerd, zodat de kosten en doorbelastingen beter worden bewaakt.

De verwachting is dat de detachering (door personeelstekort) zal afnemen.

De ouderbijdrage is afhankelijk van de gemaakte kosten voor de leerlingen.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn € 179.151 lager dan begroot. Een specificatie is als volgt:

Inzet medewerkers 0-urencontract	-€ 156.000
Inzet vaste poolers	-€ 48.000
Inzet formatie	€ 14.000
Vrijval voorziening ziekteverzuim	-€ 36.815
Dotatie voorziening jubilea	€ 20.000
Extern personeel	€ 52.500
Bedrijfsgezondheidsdienst	€ 27.000
Nascholing en studiedagen	-€ 34.000
Diversen	-€ 17.836
Totaal	
	-€ 179.151



In 2017 is er voor een bedrag van circa € 150.000 minder aan medewerkers met een 0-urencontract ingezet (de medewerkers met een 0-urencontract behoren tot de flexibele pool van medewerkers die door Driessen, voorheen Randstad, wordt beheerd). Tevens zijn de kosten voor inzet van vaste poolers circa € 48.000 lager.

Van de personeelsformatie is ten opzichte van de begroting circa € 108.000 meer gedetacheerd naar andere organisaties. Deze baten zijn bij de overige baten opgenomen. Eind 2017 is er in samenwerking met andere schoolbesturen een pool met medewerkers samengesteld die onderling bij de verschillende besturen kunnen worden ingezet om een personeelstekort op te vangen. Deze pool wordt door Driessen beheerd. De verwachting is dat door inzet van deze pool de inzet van de medewerkers met een 0-urencontract zal toenemen. Tevens zullen er door een personeelstekort minder medewerkers worden gedetacheerd.

De niet begrote vrijval in de voorziening ziekteverzuim bedraagt € 36.815. De hogere inzet van extern personeel bestaat onder andere uit de ondersteuning in de logopedie en inzet KomKids voor VVE Het Startblok.

Eigenrisicodragerschap (ERD)

De stichting is vanaf 1 augustus 2015 eigenrisicodragers. In het kader van ERD is de stichting geen VVF-premie - van 6,5% - meer verschuldigd. Daarentegen kan de stichting ook niet langer de kosten van (ziekte-)vervanging declareren bij het Vervangingsfonds. Dit betekent dat de stichting in tijden van hoog ziekteverzuim relatief veel niet-declarabele kosten zal kennen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 52.085 lager dan begroot (2016: € 86.507 hoger). Er is voor een bedrag van € 854.931 geïnvesteerd (2016: € 398.273). In 2017 is er fors geïnvesteerd, dit was voorzien en begroot. De investeringen hebben voornamelijk betrekking op de inventaris en apparatuur. Van dit bedrag is € 424.761 geïnvesteerd door Obs De Singel en € 123.564 door Obs Kleurrijk. Obs De Singel is in 2017 verhuisd naar een nieuw pand. Al het meubilair en ICT zijn vernieuwd. Obs Kleurrijk heeft in 2017 ook al zijn meubilair vervangen. De verwachting is dat de investeringen vanaf 2018 circa € 400.000 per jaar bedragen.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 23.597 lager dan begroot. Het energieverbruik, de huur, beveiliging en overige huisvestingslasten waren circa € 105.000 lager dan begroot. De schoonmaakkosten, belastingen en afvalverwerking waren circa € 82.000 hoger dan begroot. Per saldo is het verschil gering, maar van deze lagere kosten is ook nog eens een bedrag van € 164.126 (zie verhuur onder overige baten) meer naar medegebruikers doorbelast. Van dit bedrag betrof € 55.500 nagekomen baten uit 2015. Hiermee zijn de huisvestingslasten in totaal € 187.723 lager dan begroot (zie de toelichting bij de overige baten).

Voorziening groot onderhoud

In 2017 werd een bedrag van € 899.004 (2016: € 974.000) aan de voorziening gedoteerd. Hiervan heeft € 224.004 betrekking op de gymzalen. Onttrokken werd een bedrag van € 258.006. Hiervan heeft circa € 33.000 betrekking op de gymzalen. In 2016 bedroeg de onttrekking € 337.023. Het eindsaldo van de voorziening bedraagt € 2.916.130.



Overige lasten

De overige lasten zijn € 205.410 hoger dan begroot. Een specificatie is als volgt:

Administratiekantoor	-€ 19.000
Accountants-, deskundigen- en juridische kosten	€ 53.000
Kleine inventaris en diverse aanschaffingen	€ 54.000
Kopieerkosten	-€ 101.500
Abonnementen en contributies	-€ 18.000
Drukwerk en telefoonkosten	-€ 7.500
Dotatie dubieuze debiteuren	€ 40.000
Diverse ICT-kosten	€ 34.000
Diverse kosten	€ 10.410
Leermiddelen	€ 51.000
Leerlingactiviteiten	-€ 26.000
Tussenschoolse opvang	-€ 8.500
	€ 61.910

Kosten die zijn gedekt door een toename van de baten bij overige subsidies en overige baten

Projectkosten	€ 60.500
Overige leerlingactiviteiten	€ 83.000
	€ 143.500
 Saldo	 € 205.410

De kopieerkosten wijken fors af van de begroting: doordat er een nieuw contract is afgesloten, zijn de kosten veel lager geworden. De stijging van de projectkosten worden gedekt door een stijging in de overige subsidies. De leerlingactiviteiten worden gedekt door een stijging van de ouderbijdragen bij de overige baten.

Financiële baten en lasten

In 2017 is er, evenals in voorgaande jaren, sprake geweest van een aanhoudend lage rente. De situatie op de financiële markten heeft er in 2017 en eerder toe geleid dat minder banken aan het door de stichting gestelde AAA-criterium voldoen. Gevolg is dat de stichting in haar keuzemogelijkheden beperkt blijft bij de uitzetting van haar middelen.

In 2017 werd er over een beperkt deel van de liquide middelen een laag percentage rente vergoed. Het gevolg is dat er slechts € 5.450 aan rente is vergoed, de bankkosten bedroegen € 6.826. Begroot was een bedrag van € 29.050 aan financiële baten en lasten. De afwijking bedraagt € 30.426.



Personele inzet

Functiecategorie	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Directie	14,74	13,94	13,94	13,94
OP	193,53	203,27	206,15	205,99
OOP	47,54	49,02	49,62	49,62
Totaal	255,81	266,23	269,71	269,55

De personele inzet is gecorrigeerd met de formatie die is gedetacheerd naar derden en is uitgewisseld met Wijzer in Onderwijs. Tevens zijn de taakstellingen verwerkt. Deze taakstellingen zijn als volgt:

2017/2018 1,43 fte (per 1 augustus 2017)

2018/2019 0,37 fte (per 1 augustus 2018)

2019/2020 1,10 fte (per 1 augustus 2019)

2020/2021 0,94 fte (per 1 augustus 2020)

Leerlingenaantallen en overige bekostigingsgegevens (exclusief Startblok VVE en de Wereldschool)

Feit	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Totaalaantal leerlingen	3.258	3.278	3.372	3.392	3.400
Aantal leerlingen van 4 t/m 7 jaar	1.587	1.602	1.647	1.630	1.608
Aantal leerlingen vanaf 8 jaar	1.520	1.540	1.588	1.618	1.648
Aantal leerlingen SBO	151	136	137	144	144
Gewogen gemiddelde leeftijd (GGL) - Invoer	48	42	43	43	43
Schoolgewicht	334	308	269	247	224
Aantal te huisvesten groepen leerlingen	147	148	150	153	151
Genormeerd aantal vierkante meter bruto vloeroppervlakte	18.290	18.435	18.795	18.960	18.710

In 2019/2020 is er een verwachte stijging van 94 leerlingen. De overige jaren blijven de leerlingaantallen vrij constant, er is sprake van een lichte stijging. Daarentegen daalt het schoolgewicht, wat een daling van de bekostiging veroorzaakt.

Deze prognoses zijn gebaseerd op de ervaringsgegevens van de directeuren, de gegevens die in het schooladministratie Parnassys zijn vastgelegd en het Rapport Demografische gegevens van de gemeente Schiedam.



A.2. MEERJARENBEGROTING

Balans	Realisatie		Begroting			
Stichting Primo Schiedam	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Materiële vaste activa	1.911.685	2.293.852	1.921.847	1.662.507	1.471.737	1.471.737
Vorderingen	4.593.387	2.250.946	3.215.584	3.284.848	3.183.799	3.142.003
Liquide middelen	4.023.908	7.323.350	5.368.104	5.692.186	5.465.553	5.515.553
Totaal activa	10.528.980	11.868.148	10.505.535	10.639.541	10.121.089	10.129.293
Eigen vermogen	5.858.861	5.849.174	5.853.614	5.856.517	5.858.227	5.866.431
Voorzieningen	2.563.244	3.183.125	2.330.303	2.511.406	1.941.243	1.941.243
Kortlopende schulden	2.106.875	2.835.849	2.321.618	2.271.618	2.321.619	2.321.619
Totaal passiva	10.528.980	11.868.148	10.505.535	10.639.541	10.121.089	10.129.293

KENGETALLEN

Solvabiliteit norm 30%-50%	79,99%	76,11%	77,90%	78,65%	77,06%	77,08%
Liquiditeit - current ratio norm 1,5	4,09	3,38	3,70	3,95	3,73	3,73
Netto werkkapitaal	6.510.420	6.738.447	6.262.070	6.705.416	6.327.733	6.335.937
Weerstandvermogen norm 15-20%	20,17%	18,36%	19,92%	21,25%	22,09%	22,19%
Kapitalisatiefactor norm 35%	45,64%	52,29%	46,11%	46,73%	44,14%	44,27%

Eigen vermogen

Een specificatie van het eigen vermogen per 31 december 2017 is als volgt:

Algemene reserve € 1.568.516

Bestemmingsreserve (publiek) € 4.280.658

In 2017 is de algemene reserve met € 527.048 toegenomen en de bestemmingsreserve met € 536.734 afgenomen. De verwachting is dat in de toekomst de algemene reserve verder zal toenemen en de bestemmingsreserve zal afnemen. Door personeelstekort zal er wellicht duurder extern personeel moeten worden aangetrokken om de kwaliteit op de scholen te waarborgen. Deze kosten zullen ten laste van de bestemmingsreserve worden gebracht.

Treasury

Vanuit het oogpunt liquiditeit en risicomijding belegt de stichting haar vrij beschikbare middelen uitsluitend kortlopend en in eerste klas partijen (rating: AAA). Bij expiratie van beleggingen wordt bij meerdere partijen offerte aangevraagd. In de toekomst wordt ook gezien welke mogelijkheden duurzaam en verantwoord beleggen bieden.



Meerjarenbeleid en kapitalisatiefactor

De stichting heeft voor de periode 2018-2021 de meerjarenbegroting opgesteld. Het beleid voor 2018, alsmede het formatieplan tot en met 2021, is inmiddels nader geformuleerd. Het beleid is erop gericht om enerzijds de marktpositie van de stichting structureel te verbeteren en anderzijds het kennisniveau van de medewerkers op een hoger niveau te brengen.

Kapitalisatiefactor

Vanaf 2009 hanteert de overheid de kapitalisatiefactor als nieuw criterium. Het Ministerie van OCW heeft dit criterium overgenomen uit de aanbevelingen uit het rapport van de Commissie Don. Voor de kapitalisatiefactor adviseert de Commissie Don 35% als bovengrens voor grotere schoolbesturen. Stichting Primo Schiedam behoort tot deze groep. De kapitalisatiefactor voor 2017 bedraagt 52,31%. Voor de jaren 2018-2021 wordt een lichte daling voorzien.

A.2. MEERJARENBEGROTING

Exploitatieraming	Realisatie		Begroting			
Stichting Primo Schiedam	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rijksbijdragen	19.571.563	19.363.885	19.735.810	19.739.247	19.859.161	19.806.691
Overige overheidsbijdragen	2.010.455	1.888.139	1.873.685	1.919.834	1.968.837	1.970.327
Overige baten	1.480.153	1.437.886	1.168.553	1.099.487	1.094.467	1.094.471
Totaal baten	23.062.171	22.689.910	22.778.048	22.758.568	22.922.465	22.871.489
Personele lasten	17.863.692	17.845.805	17.978.382	18.002.007	18.197.483	18.158.449
Afschrijvingen	595.251	472.764	489.429	440.716	413.319	393.686
Huisvestingslasten	2.578.071	2.557.018	2.711.620	2.711.716	2.711.477	2.711.524
Overige lasten	2.052.208	1.822.633	1.601.227	1.608.276	1.605.526	1.606.776
Totaal lasten	23.089.222	22.698.220	22.780.658	22.762.715	22.927.805	22.870.435
Saldo baten en lasten	-27.051	-8.310	-2.610	-4.147	-5.340	1.054
Saldo financiële baten en lasten	1.317	-1.376	7.050	7.050	7.050	7.150
Nettoresultaat	-25.734	-9.686	4.440	2.903	1.710	8.204



B.1. INTERNE RISICOBEBEERSINGS- EN CONTROLESYSTEEM

De stichting loopt een aantal risico's. Om deze te kunnen monitoren heeft de stichting managementinformatiesystemen in gebruik en in ontwikkeling. Hierin worden met name de financiële prestaties van scholen gerelateerd aan de begroting. Tevens wordt informatie verstrekt op gebied van de formatie. De informatie werd tot en met juni 2017 beschikbaar gesteld via een administratiekantoor. Vanaf juli 2017 is het bestuurskantoor dit zelf gaan doen. Directeuren en het bestuur interpreteren de informatie. Indien nodig wordt aanvullend beleid ontwikkeld om een sluitende begroting te realiseren. Bij een aantal scholen heeft dit reeds tot positieve effecten geleid.

1. Intern

Op dit moment valt één school, Loep 15EJ, onder de opheffingsnorm. Op zich is dit geen risico, omdat de regeling gemiddelde schoolgrootte genoeg zekerheid biedt voor de bekostiging van deze school. Wel is het zo dat groei extra kosten met zich meebrengt, omdat de groeibekostiging pas komt wanneer er sprake is van groei op bestuursniveau. Voor Loep wordt groei verwacht.

Voorgaande betekent dat er minder rijksvergoeding dan nodig beschikbaar is, mede als gevolg van de daling van het aantal gewichtsl leerlingen en het scholengewicht. We zien binnen Stichting Primo Schiedam het leerlingenaantal toenemen, maar de rijksbijdrage neemt af. Het is nog niet duidelijk wat dit voor financiële consequenties zal hebben voor Stichting Primo Schiedam.

2. Passend onderwijs

Ook de bekostiging SBO moet nog vastgesteld worden. De huidige voorfinancieringssysteematiek wordt afgebouwd. Daarvoor zijn twee teldata in plaats gekomen: 1 oktober en 1 februari. Dit leidt tot een andere bekostiging.

In de praktijk blijkt het vooralsnog niet mogelijk om het voornemen van het samenwerkingsverband om de voorfinanciering af te bouwen, gestalte te geven omdat het aantal leerlingen dat gebruik moet maken van het SBO de afgelopen twee jaar is toegenomen.

3. Eerste opvang nieuwkomers

Dit wordt binnen Schiedam ook wel de Wereldschool genoemd. De Wereldschool (centrum voor onderwijs aan nieuwkomers) is een samenwerkingsproject dat met het samenwerkingsverband 'Onderwijs dat Past', de gemeente en andere schoolbesturen wordt vormgegeven. In principe staat de gemeente Schiedam garant voor exploitatietekort.

Alhoewel er afspraken zijn met andere schoolbesturen over risicospreiding, zijn er bij terugloop personele risico's voor Stichting Primo Schiedam. Dit vanwege het feit dat personeel gedetacheerd is bij de Wereldschool.

De bekostiging Eerste Opvang Vreemdelingen (rijksbijdrage) wordt bepaald aan de hand van verschillende peildata, te weten: 1e schooldag, 1 november, 1 februari en 1 juni.

4. Personele risico's

1. Leeftijdsopbouw (grote groep 50+)
2. Voorziening duurzame inzetbaarheid
3. Ziekteverzuim en vervanging
4. Eigenrisicodrager Vervangingsfonds (1-8-2015)
5. Kwaliteit personeel: het betreft hier voornamelijk medewerkers die onvoldoende functioneren (traject) en/of langdurig re-integrerend personeel
6. Lerarentekort



5. Renovatieplannen Gemeente Schiedam

De gemeente Schiedam heeft plannen om bepaalde wijken te renoveren. Dat betekent globaal genomen dat oudere woningen gesloopt worden waarna minder woningen terug zullen komen. Dat kan leiden tot krimp van het aantal leerlingen.

Risicofactoren

Onderstaand schema is de samenvatting van een Excelbestand waarin iedere school samen met het bestuur een risico-inventarisatie heeft gemaakt ten aanzien van onderstaande risicofactoren.

Hierbij is gekeken naar hoe zwaar de risicofactor weegt voor de betreffende school en hoe groot de kans is dat het zich voordoet.

	score	maximum	%	laag	midden/laag	midden	midden/hoog	hoog
Risicofactoren Leerlingen	7	13	54%				x	
Risicofactoren Onderwijskwaliteit	5	12	42%		x			
Risicofactoren Personeel	5	11	45%		x			
Risicofactoren Organisatie	6	13	46%		x			
Risicofactoren Huisvesting	5	11	49%			x		
Risicofactoren Inventaris	4	8	46%		x			
Gewenst weerstandsvermogen	5	11	45%	<15%	15%	20%	25%	>25%

Op basis hiervan acht het bestuur een weerstandsvermogen van 15-20% wenselijk.



**STICHTING PRIMO SCHIEDAM
TE VLAARDINGEN**

Rapport inzake jaarstukken 2017

INHOUDSOPGAVE

Pagina

JAARREKENING

1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	4
2	Balans per 31 december 2017, vergelijkende cijfers per 31 december 2016	10
3	Staat van Baten en Lasten 2017, vergelijkende cijfers 2016	12
4	Kasstroomoverzicht 2017	13
5	Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	14
6	Verantwoording Subsidies	20
7	Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	21
8	Overzicht verbonden partijen	25
9	Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen	26
10	Niet in de balans opgenomen verplichtingen	30
11	Ondertekening	31
12	Gebeurtenissen na balansdatum	32
13	(Voorstel) Bestemming van het resultaat	33

OVERIGE GEGEVENS

14	Controleverklaring	35
15	Gegevens Rechtspersoon	39

JAARREKENING

1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's (€).

Activiteiten

Stichting Primo Schiedam is het bevoegd gezag van 11 openbare basisscholen en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Schiedam.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vestigingsadres

Stichting Primo Schiedam (geregistreerd onder KvK-nummer 24387235) is feitelijk gevestigd op Burgemeester van Lierplein 77 te Vlaardingen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Primo Schiedam zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Boekresultaten op materiële vast activa worden in de staat van baten en lasten bij de afschrijvingskosten verantwoord.

Categorie	Afschrijving %	Grens- bedrag
Gebouwen	5%	1.000
ICT/Computers	5% - 50%	1.000
Inventaris	5%-20%	1.000
Meubilair	5%-10%	1.000
Overige activa	7%	1.000
Leermiddelen	12,50%	1.000

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn (nagenoeg) gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld staan de liquide middelen ter vrije beschikking van het bevoegd gezag.

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsreserve betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van 2,5% als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Voorziening loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Pensioenvoorziening

Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2017 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 104,4%.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn (nagenoeg) gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Primo Schiedam heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, de kortlopende schulden aan kredietinstellingen en de vlottende effecten.

De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

2 BALANS PER 31 DECEMBER 2017, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2016

(na winstbestemming)

	31 december 2017	31 december 2016
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Gebouwen	8.287	-
Inventaris en apparatuur	1.932.085	1.498.840
Leermiddelen	348.945	406.554
Overige materiele vaste activa	4.535	6.291
	<u>2.293.852</u>	<u>1.911.685</u>
	2.293.852	1.911.685
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	484.768	1.877.294
Vorderingen op OCW	361.358	1.110.748
Vordering overige overheden	731.278	590.377
Overige vorderingen	515.625	862.038
Overlopende activa	157.917	152.930
	<u>2.250.946</u>	<u>4.593.387</u>
	2.250.946	4.593.387
Liquide middelen	7.323.350	4.023.908
	<u>9.574.296</u>	<u>8.617.295</u>
	9.574.296	8.617.295
	<u>11.868.148</u>	<u>10.528.980</u>

	31 december 2017	31 december 2016
	€	€
PASSIVA		
Eigen vermogen	5.849.174	5.858.861
Voorzieningen	3.183.125	2.563.244
Kortlopende schulden	2.835.849	2.106.875

<u>11.868.148</u>	<u>10.528.980</u>
-------------------	-------------------

3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017, VERGELIJKENDE CIJFERS 2016

	2017		Begroot 2017		2016	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen	19.433.539		19.441.655		19.571.563	
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	1.818.485		1.911.749		2.010.455	
Overige baten	1.437.886		1.025.445		1.480.153	
Som der baten		22.689.910		22.378.849		23.062.171
Lasten						
Personeelslasten	17.845.805		18.024.956		17.863.692	
Afschrijvingen	472.764		524.849		595.251	
Huisvestingslasten	2.557.018		2.580.615		2.578.071	
Overige lasten	1.822.633		1.617.223		2.052.208	
Totaal lasten		22.698.220		22.747.643		23.089.222
Saldo baten en lasten		-8.310		-368.794		-27.051
Financiële baten en lasten		-1.376		29.050		1.317
Nettoresultaat		<u>-9.686</u>		<u>-339.744</u>		<u>-25.734</u>

4 KASSTROOMOVERZICHT 2017

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	-8.310		-27.051	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	472.764		595.251	
Mutatie voorzieningen	619.881		697.489	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	2.342.441		-1.972.783	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden)	728.973		-143.920	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		4.155.749		-851.014
Rentelasten		-1.376		1.317
Kasstroom uit operationele activiteiten		4.154.373		-849.697
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-854.931		-398.275
		3.299.442		-1.247.972
Samenstelling geldmiddelen				
	2017		2016	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		4.023.908		5.271.880
Mutatie liquide middelen		3.299.442		-1.247.972
Geldmiddelen per 31 december		7.323.350		4.023.908

5 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

In 2017 is er voor een bedrag van € 808.043 geïnvesteerd in inventaris en apparatuur (2016 € 356.645). Van dit bedrag is € 424.761 geïnvesteerd door Obs De Singel en € 123.564 door Obs Kleurrijk. Obs De Singel is in 2017 verhuisd naar een nieuw pand. Al het meubilair en ict zijn vernieuwd. Obs Kleurrijk heeft in 2017 ook al zijn meubilair vervangen.

	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Leer- middelen	Overige materiele vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2017</i>					
Aanschaffingswaarde	-	3.440.553	890.735	24.919	4.356.207
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-1.941.713	-484.181	-18.628	-2.444.522
	-	1.498.840	406.554	6.291	1.911.685
<i>Mutaties</i>					
Investerings	8.638	803.043	43.250	-	854.931
Afschrijvingen	-351	-369.798	-100.859	-1.756	-472.764
	8.287	433.245	-57.609	-1.756	382.167
<i>Boekwaarde per 31 december 2017</i>					
Aanschaffingswaarde	8.638	4.243.596	933.985	24.919	5.211.138
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-351	-2.311.511	-585.040	-20.384	-2.917.286
Boekwaarde per 31 december 2017	8.287	1.932.085	348.945	4.535	2.293.852

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

		31-12-2017	31-12-2016
		€	€
Debiteuren			
Debiteuren		524.768	2.082.488
		524.768	2.082.488
Voorziening dubieuze debiteuren		-40.000	-205.194
		484.768	1.877.294
Voorziening dubieuze debiteuren			
Stand per 1-1-2017	205.194		
Dotatie/vrijval	-165.194		
Stand per 31-12-2017	40.000		

De debiteuren zijn t.o.v. 31 december 2016 afgenomen met € 1.392.526. Het saldo per 31 december 2016 was incidenteel hoog door facturering van grote bedragen aan het einde van het jaar. In 2017 is per kwartaal gefactureerd.

Vordering op OCW

Ministerie van OCW	361.358	1.110.748
--------------------	---------	-----------

De vordering op het Ministerie neemt af met een bedrag van € 749.390. Deze afname wordt veroorzaakt doordat de terugvordering van de bekostiging € 619.932, inzake de fusie tussen de Troubadour (15EJ Loep) en de Gorzen over de periode 2015 t/m 2017 in het resultaat verwerkt is. Er loopt een bezwaar in hoger beroep tegen deze terugvordering maar de uitkomst is onzeker. Tevens is een terugbetaling van ca. € 70.000 inzake een herziening van leerlinggewichten over de periode 2015 t/m 2017 in het resultaat verwerkt.

Vorderingen overige overheden

Nog te ontvangen doorbelastingen SWV	-	58.994
Gemeente inzake vandalisme	40.066	34.538
Gemeente inzake projecten	551.998	229.492
Gemeente overige subsidies	61.975	144.415
Overige projecten	75.000	122.938
Overige vorderingen	2.239	-
	731.278	590.377

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Overige vorderingen en overlopende activa		
Overige vorderingen	515.625	862.038
Overlopende activa	157.917	152.930
	<u>673.542</u>	<u>1.014.968</u>
Overige vorderingen		
Rekening-couranten Wijzer en Wijzer in Opvang	86.736	260.586
Rekening-courant VVE de Singel	-	-10.013
Waarborgsommen	155.118	137.268
Nog te factureren bedragen	210.450	424.266
Netto salaris	-	176
Nog te ontvangen omzetbelasting	63.321	49.755
	<u>515.625</u>	<u>862.038</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde posten	154.382	146.272
Nog te ontvangen posten	249	-
Rente	3.286	6.658
	<u>157.917</u>	<u>152.930</u>
Liquide middelen		
Een bedrag van € 137.890 betreft de middelen van ouderraden en staat niet ter vrije beschikking van het bestuur van Stichting Primo Schiedam.		
Tegoeden op bankrekeningen	4.043.076	750.755
Deposito en spaarrekeningen	3.278.875	3.272.332
Kas	1.399	821
	<u>7.323.350</u>	<u>4.023.908</u>

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.568.516	1.041.469
Bestemmingsreserve (publiek)	4.280.658	4.817.392
	<u>5.849.174</u>	<u>5.858.861</u>

Schoolreserve

Jaarlijks worden de materiële schoolresultaten van het voorgaande jaar aan de schoolreserves toegevoegd. Scholen hebben de mogelijkheid om tijdelijke exploitatietekorten in het eerstvolgende jaar ten laste van deze reserve te brengen. Voorwaarde is dat uitzicht op herstel van resultaat bestaat.

	Stand per 1-1-2017	Resultaat 2017	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
	€	€	€	€
Algemene reserve				
Algemene reserve	<u>1.041.468</u>	<u>527.048</u>	<u>-</u>	<u>1.568.516</u>
Bestemmingsreserve (publiek)				
Reserve schoolbudget	1.087.452	153.198	-126.490	1.114.160
Egalisatiereserve Schiedam	19.661	-	-	19.661
Overige bestemmingsreserves	<u>3.710.279</u>	<u>-689.932</u>	<u>126.490</u>	<u>3.146.837</u>
	<u>4.817.392</u>	<u>-536.734</u>	<u>-</u>	<u>4.280.658</u>

Overige bestemmingsreserves

De overige bestemmingsreserves zijn opgebouwd met als doel de terugloop van de bekostiging van de gewichtengelden op te vangen, het op peil houden van de kwaliteit van de scholen, outplacementtrajecten voor medewerkers, tekorten op onderhoud van de scholen, investeringen in duurzaamheid.
In 2017 is de bekostiging inzake de fusie tussen de Troubadour (15EJ Loep) en de Gorzen over de periode 2015 t/m 2017 teruggevorderd. Het bedrag van de terugvordering is t.l.v. de bestemmingsreserve gebracht. Tevens is een terugvordering inzake een herziening van leerlinggewichten over de periode 2015 t/m 2017 van leerlingen op de Peperklip t.l.v. de reserve gebracht.

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Voorzieningen		
Personeelsvoorzieningen	266.995	288.112
Onderhoudsvoorziening	<u>2.916.130</u>	<u>2.275.132</u>
	<u>3.183.125</u>	<u>2.563.244</u>

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband en is grotendeels langlopend.

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Personeelsvoorzieningen		
Voorziening Jubilea PO	247.307	231.612
Voorziening langdurig zieken	19.688	56.500
	<u>266.995</u>	<u>288.112</u>

	Jubileum PO	Langdurig zieken	Totaal
	€	€	€

Personeelsvoorzieningen

Stand per 1-1-2017	231.612	56.500	288.112
Dotatie	32.533	85.000	117.533
Onttrekking	-16.838	-121.812	-138.650
Vrijval	-	-	-
Stand per 31-12-2017	<u>247.307</u>	<u>19.688</u>	<u>266.995</u>
Kortlopend deel <1 jaar	34.666	19.688	54.354
Langlopend deel >1 jaar	212.641	-	212.641

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Onderhoudsvoorziening		
Voorziening onderhoud PO	<u>2.916.130</u>	<u>2.275.132</u>
		Voorziening onderhoud PO
		€

Onderhoudsvoorziening

Stand per 1-1-2017	2.275.132
Dotatie	899.004
Onttrekking	-258.006
Stand per 31-12-2017	<u>2.916.130</u>
Kortlopend deel <1 jaar	850.000
Langlopend deel >1 jaar	2.066.130

Voorziening onderhoud

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan de panden en installaties en is grotendeels langlopend.

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Kortlopende schulden		
Crediteuren	978.990	293.800
Overige projecten	65.107	56.162
Belastingen en premies sociale verzekeringen	763.722	828.271
Schulden terzake van pensioenen	193.000	166.313
Overlopende passiva	835.030	762.329
	<u>2.835.849</u>	<u>2.106.875</u>
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>978.990</u>	<u>293.800</u>
Schulden overige overheden		
Overige projecten (early bird - Vrienden van de kring)	65.107	30.592
Gemeente overige subsidies	-	25.570
	<u>65.107</u>	<u>56.162</u>
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Te betalen BTW	-	1
Loonheffing	763.722	828.270
	<u>763.722</u>	<u>828.271</u>
Schulden terzake van pensioenen		
Premies Pensioenen	<u>193.000</u>	<u>166.313</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Overlopende passiva	<u>835.030</u>	<u>762.329</u>
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	596.735	604.814
Nettoloon	5.015	6.529
Vooruitgefactureerde bedragen	-	42.051
Nog te betalen kosten	217.356	102.517
Vooruitontvangen bedragen	15.924	6.418
	<u>835.030</u>	<u>762.329</u>

6 VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing €	Ontvangen 2017 €	Prestatie afgerond Ja / Nee
Studieverlof	DL/B/110284	6-5-2009	36.278	36.278	Ja
Studieverlof	DL/B/110284	6-5-2009	9.674	9.674	Ja
Studieverlof	DL/B/110284	6-5-2009	12.093	12.093	Ja
	Totaal		58.045	58.045	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m 2017 €	Totale kosten €	te verr overschot ultime verslagjaar (naar balanspost 2.4.4) €
nvt						
	Totaal					

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing €	Saldo 1-1-2017 €	Ontvangen in verslagjaar €	Lasten in verslagjaar €	Totale kosten 31-12-2017 €	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
nvt								
	Totaal							

7 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

	2017	Begroot 2017	2016
	€	€	€
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	18.298.141	18.331.298	18.600.457
Overige subsidies OCW/EZ	527.959	457.674	428.884
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SVW	607.439	652.683	542.222
	<u>19.433.539</u>	<u>19.441.655</u>	<u>19.571.563</u>
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden			
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en subsidies	<u>1.818.485</u>	<u>1.911.749</u>	<u>2.010.455</u>
Overige baten			
Verhuur	701.813	537.687	634.021
Detachering personeel	438.893	331.345	271.566
Ouderbijdragen	188.533	71.612	82.761
Bijdrage van derden	67.844	53.076	210.027
Overige	40.803	31.725	281.778
	<u>1.437.886</u>	<u>1.025.445</u>	<u>1.480.153</u>

Lasten

	2017		Begroot 2017		2016	
	€	€	€	€	€	€
Personeelslasten						
Brutolonen en salarissen	13.092.807		13.689.082		13.169.453	
Sociale lasten	2.288.697		2.299.502		2.282.732	
Pensioenpremie	1.821.616		1.380.975		1.529.527	
		17.203.120		17.369.559		16.981.712
Mutaties personele voorzieningen	117.533		12.500		80.550	
Personeel niet in loondienst	72.820		4.591		162.559	
Overig*	638.530		679.393		713.241	
		828.883		696.484		956.350
Overige uitkeringen		-186.198		-41.087		-74.370
		<u>17.845.805</u>		<u>18.024.956</u>		<u>17.863.692</u>

* De overige personeelskosten bestaan voor een bedrag van € 210.362 (2016: € 373.965) uit scholing, cursussen en studiedagen en voor een bedrag van € 187.508 (2016: € 164.742) uit reis-en verblijfkosten. In 2017 is van de personeelslasten voor een bedrag van € 438.893 (2016: € 271.566) gedetacheerd (zie bij overige baten).

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2017 gemiddeld 283 fte werkzaam (2016: 280).

DIR 15 (2016: 15)
OP 218 (2016: 219)
OOP 50 (2016: 46)

	2017		Begroot 2017		2016	
	€	€	€	€	€	€
Afschrijvingen						
Inventaris en apparatuur	370.149		404.983		490.151	
Leermiddelen	100.859		119.866		103.344	
Overige materiële vaste activa	1.756		-		1.756	
		472.764		524.849		595.251

	2017		Begroot 2017		2016	
	€	€	€	€	€	€
Huisvestingslasten						
Huur	139.675		167.624		133.555	
Klein onderhoud en exploitatie	335.513		335.774		457.388	
Energie en water	451.245		493.466		297.743	
Schoonmaakkosten	579.633		526.910		599.611	
Heffingen	84.303		54.353		58.834	
Dotatie onderhoudsvoorziening	899.004		899.000		974.000	
Bewaking/beveiliging	35.990		47.080		49.996	
Overig	31.655		56.408		6.944	
		<u>2.557.018</u>		<u>2.580.615</u>		<u>2.578.071</u>

	2017		Begroot 2017		2016	
	€	€	€	€	€	€
Overige lasten						
Administratie en beheer	104.983		124.000		155.921	
Klein inventaris en aanschaffingen	73.707		19.500		41.500	
Telefoon- en portokosten	51.960		53.610		64.329	
Kantoorartikelen	5.766		4.875		7.116	
Accountantskosten	64.369		42.800		40.201	
Deskundigsheidsadvies / juridische kosten	46.379		15.000		49.468	
Vergaderkosten	1.760		5.800		4.632	
Honorarium+organisatiekosten						
RvT	45.383		40.000		34.429	
PR en marketing	43.048		41.550		51.516	
Totaal administratie- en beheerslasten		437.355		347.135		449.112
Leermiddelen	295.502		354.400		268.283	
ICT leermiddelen	117.444		-		123.968	
Totaal leermiddelen		412.946		354.400		392.251

Stichting Primo Schiedam te Vlaardingen

Wervingskosten	18.337	14.400	17.565
Representatiekosten	12.064	16.500	13.290
Buitenschoolse cq. bijzondere activiteiten	204.105	151.125	200.365
Contributies	46.833	58.252	38.862
Abonnementen	12.374	9.530	13.533
Medezeggenschapsraad	3.115	3.800	3.948
Verzekeringen	9.227	9.000	8.177
Dotatie voorziening debiteuren	40.000	-	122.194
Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	80.423	188.918	151.386
Overige*	545.854	464.163	641.525
	<u>972.332</u>	<u>915.688</u>	<u>1.210.845</u>
	<u><u>1.822.633</u></u>	<u><u>1.617.223</u></u>	<u><u>2.052.208</u></u>

* De post overige bestaat voor een bedrag van € 199.364 uit ICT-middelen (2016: € 252.077).

	2017	2016
	€	€
Accountants honoraria		
Onderzoek van de jaarrekening	41.440	21.428
Andere controleopdrachten	11.585	18.773
Andere niet-controlediensten	11.344	9.078
	<u>64.369</u>	<u>49.279</u>

	2017	Begroet 2017	2016
	€	€	€
Financiële baten en lasten			
Rentebaten	5.450	30.000	6.713
Rentelasten en bankkosten	-6.826	-950	-5.396
	<u>-1.376</u>	<u>29.050</u>	<u>1.317</u>

8 Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2017	Resultaat jaar 2017	Omzet 2017	Verklaring art. 2:403 BW ja/nee	Deelname percentage	Consolidatie ja/nee
-----------------	-----------------	------------------	-------------------	---------------------------	---------------------	------------	---------------------------------	---------------------	---------------------

Onderwijs Dat Past	Stichting	Schiedam	4	nvt	nvt	nvt	Nee	0	Nee
--------------------	-----------	----------	---	-----	-----	-----	-----	---	-----

De belangrijkste activiteit van de stichting is het begeleiden van zorgleerlingen.

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Stichting Primo Schiedam participeert in Onderwijs Dat Past. Er is geen sprake van overheersende zeggenschap. Om die reden zijn de cijfers van Onderwijs Dat Past niet geconsolideerd in de jaarrekening van Stichting Primo Schiedam

Stichting Primo Schiedam heeft per 31 december 2014 de Stichting Primo in Voor- en Vroegschoolse Educatie opgericht. De stichting is per 8 december 2017 uitgeschreven bij de Kamer van Koophandel; de activiteiten zijn door Mundo overgenomen.

WNT-VERANTWOORDING 2017 STICHTING PRIMO SCHIEDAM

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Primo Schiedam. Het voor Stichting Primo Schiedam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 141.000.

Criteria ten behoeve van vaststelling bezoldigingsklasse.

criterium:		complexiteits- punten
Gemiddelde totale baten:	5 tot 25 miljoen	4
Gemiddeld aantal leerlingen:	2.500 tot 10.000	3
Gewogen onderwijssoorten:	2	2
Totaal complexiteitspunten		<u>9</u>

Stichting Primo wordt ingedeeld in Klasse D.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1

**Dhr. P.
Jonkers**

Functiegegevens

Directeur / Bestuurder

Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	141.000
---	---------

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	105.819
Beloningen betaalbaar op termijn	16.691

-

-

-

<i>Subtotaal</i>	122.510
------------------	---------

-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
-----------------------------------	---

Totaal bezoldiging	122.510
---------------------------	----------------

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
--	--------

Gegevens 2016

Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.905
Beloningen betaalbaar op termijn	13.896

-

-

-

Totaal bezoldiging 2016	120.801
--------------------------------	----------------

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	Mw. A. Elenbaas	De heer C. van Tilborg	De heer E. Collignon	Mw. C. Ouwkerk
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 1/7	1/1 - 31/12	1/1 - 1/3
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.150	7.050	14.100	2.350
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	9.082	3.000	6.000	692
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	9.082	3.000	6.000	692
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	9.082	3.000	6.000	692
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	7.500	7.500	6.000	6.068
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	7.500	7.500	6.000	6.068

Bedragen x € 1	De heer J. van Berge	Mw. Z. Cimtay	de heer F. van Oosten	Mw. M. van de Plasse
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 1/7	1/7 - 31/12	1/7 - 31/12	1/7 - 31/12
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	7.050	7.050	7.050	7.050
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.000	3.000	3.000	3.000
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	3.000	3.000	3.000	3.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	3.000	3.000	3.000	3.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2016

Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	7.673	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	7.673	-	-	-

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

Dit betreft een huurovereenkomst voor het pand Burgemeester van Lierplein te Vlaardingen tot 31 december 2018. De huurverplichting bedraagt in totaal € 259.114. Hiervan vervalt een bedrag van € 64.778 binnen één jaar.

Onderhoudsovereenkomst kopieermachines

Met Sharp is op 1 september 2016 een onderhoudsovereenkomst voor de kopieermachines afgesloten voor de duur van 5 jaar. De jaarlijkse verplichting is gebaseerd op de werkelijke afdrucken. De verplichting is ca. € 60.000 incl. B.T.W. per jaar.

Schoonmaakovereenkomst

Op 17 november 2017 is er een contract met CSU voor de schoonmaak van de scholen voor 24 maanden afgesloten ingaande op 1 januari 2018 en geldig tot en met 31 december 2019. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 600.000 incl. B.T.W.

Leveringsovereenkomst energie

Op 1 januari 2015 is er met de DVEP een leveringsovereenkomst overeengekomen voor de duur van 6 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 170.000 incl. B.T.W. per jaar.

Onderhoudsovereenkomst koffiemachine

Op 27 oktober 2016 is er een onderhouds- en leveringsovereenkomst met Eden afgesloten voor de duur van 5 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 887 incl. B.T.W.

Overige niet verwerkte verplichtingen en risico's

Duurzame inzetbaarheid

Er is geen voorziening gevormd voor de gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof voor werknemers van 57 jaar of ouder. Voor het opstellen van deze jaarrekening zijn er nog te weinig concrete afspraken en plannen beschikbaar om deze verplichting redelijkerwijs in te kunnen schatten.

Ondertekening van de jaarrekening

Vlaardingen, 2018

Directeur / Bestuurder

Dhr. P. Jonkers

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

10 (Voorstel) Bestemming van het resultaat	Resultaat 2017		
	€	€	€
Algemene reserve	527.048		527.048
<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>			
Reserve schoolbudget	153.198		
Overige bestemmingsreserves	-689.932		
		-536.734	
Totaal bestemmingsreserves			-536.734
Totaal resultaat			-9.686

OVERIGE GEGEVENS



accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Primo Schiedam
Burgemeester van Lierplein 77
3134 ZB VLAARDINGEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Primo Schiedam te VLAARDINGEN gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Primo Schiedam op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2017;
- (2) de staat van baten en lasten over 2017; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Primo Schiedam, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl



accountants
onderwijs & kinderopvang

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl



accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 28 juni 2018
Wijs Accountants

Was getekend: M.A.M. Heijligers AA

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl



accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Stichting Primo Schiedam

Adres: Burgemeester van Lierplein 77, 3134 ZB Vlaardingen

Telefoon: 010-4260446

E-mailadres: info@primoschiedam.nl

Internetsite: www.primoschiemdam.nl

Bestuursnummer: 41567

Contactpersoon: Dhr. P. Jonkers

Telefoon: 010-4260446

13GL	Openbare basisschool de Peperklip
14EC	Openbare Basisschool Het Startblok
14GW	Brede Openbare Basisschool De Taaltuin
13LM	Openbare Basisschool de Singel
13XQ	Montessorischool Schiedam
19VE	Openbaar Speciaal Onderwijs De Poldervaart
14AZ	Openbare basisschool Het Kleurrijk
15EJ	Openbare Basisschool Loep
14XU	Openbare Basisschool Het Windas
15KN	Openbare Daltonschool De Klinker
15HT	Openbare Basisschool De Violier



Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Primo Schiedam

Realisatie: de Kleine Ambassade, Schiedam
Tekst: Anneke Elenbaas van Ommen, Aïcha Olsen, Monique Valk, Martijn den Boer, Jetta Hulshoff, Nichola Capel en Peter Jonkers.
Redactie: Marjolijn Heemskerk
Fotografie: Darryll Atema
Vormgeving: Rick van der Tuin

©de Kleine Ambassade, juni 2018

Niets uit deze uitgave mag zonder schriftelijke toestemming van de Kleine Ambassade of Stichting Primo worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven



ADRESSEN SCHOLEN



Openbare basisschool De Peperklip

Fahrenheitstraat 2-4

3112 ZM Schiedam

010 415 26 85

info.depeperklip@primoschiedam.nl

www.peperklipschiedam.nl

directeur: (Feya) F. van Dreumel



Het Startblok

openbare basisschool

Openbare basisschool Het Startblok

Burgemeester van Haarenlaan 871

3119 GD Schiedam

010 473 78 89

info.hetstartblok@primoschiedam.nl

www.startblokschiedam.nl

directeur: (Walter) W. Konings



SBO De Poldervaart

Prinses Beatrixlaan 20

3121 JN Schiedam

010 470 11 88

directie.depoldervaart@primoschiedam.nl

www.poldervaartschiedam.nl

directeur: (Jacob) J. Mannessen



Openbare basisschool De Singel

Galileistraat 86

Hoofdgebouw en postadres

3112 PJ Schiedam

010 273 39 85

info.desingel@primoschiedam.nl

www.singelschiedam.nl

directeur: (Inge) I. Werneke



Montessori Schiedam

Antonie Muijsstraat 2

3117 LD Schiedam

t: 010 273 00 20

info.montessori@primoschiedam.nl

www.montessorischiedam.nl

directeur: (Herman) H. Lamferkamp



Openbare basisschool Het Windas

Nachtegaallaan 2

3121 XP Schiedam

010 470 02 45

directie.hetwindas@primoschiedam.nl

www.windasschiedam.nl

directeur: (Mariëlle) M. van der Schoor



Openbare basisschool Het Kleurrijk

Frans Halsplein 33

3117 WE Schiedam

010 426 96 61

info.kleurrijk@primoschiedam.nl

www.kleurrijkschiedam.nl

directeur: (Eric) E.K. van Kampen

directeur vanaf november 2017: (Karlijn)

Kroon



Openbare basisschool Loep

Peter van Anrooylaan 1

3122 TA Schiedam

010 470 70 79

info.loep@primoschiedam.nl

www.loepschiedam.nl

directeur: (Annemieke) A. Jeene



Openbare basisschool De Taaltuin

Thorbeckesingel 4

3118 RW Schiedam

010 470 96 41

info.detaaltuin@primoschiedam.nl

www.taaltuinschiedam.nl

interim-directeur vanaf januari 2017:

(Jill) J. Pallencaoe



Openbare Daltonbasisschool De Klinker

Bernardus IJzerdraatsingel 1

3123 CC Schiedam

010 470 95 01

directie.deklinker@primoschiedam.nl

www.klinkerschiedam.nl

directeur: (Hans) H. Loendersloot



Openbare basisschool De Violier

Stockholm 1

3124 SG Schiedam

010 471 46 03

info.deviohier@primoschiedam.nl

www.violierschiedam.nl

directeur: (Betty) B. van Dam



Stichting Primo Schiedam

Burgemeester van Lierplein 77

3134 ZB VLAARDINGEN

Postbus 515, 3100 AM SCHIEDAM

010 426 04 46

info@primoschiedam.nl

www.primoschiedam.nl

directeur-bestuurder: (Peter) P. Jonkers